

Πῶς δεῖ τιμᾶν τὰ Ἅγια Πάθη



Ἡλία Μηνιάτη

«Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, Βασιλεύς τοῦ Ἰσραήλ». (Ἰωάνν. ιβ' 13)

Ὅταν ἐγὼ βλέπω τόν Ἰησοῦν Χριστόν νά ἐμβαίνει μέ τόσην τιμήν, μέ τόσην δοξολογίαν, μέ τόσον θρίαμβον μέσα εἰς τήν Ἱερουσαλήμ, ἤμπορῶ νά λογιᾶσω μέ δίκαιον λόγον, πῶς ἀπό τόν φθόνον καί μῖσος τῶν ἀρχιερέων, τῶν πρεσβυτέρων καί γραμματέων δέν ἔχει πλέον νά φοβῆται κανένα κακόν.

Ὡ πόλις ἁγία, ὄντως πόλις τοῦ Θεοῦ Ἱερουσαλήμ! «δεδοξασμένα ἐλαλήθη περί σοῦ» εἰς τούς περασμένους αἰῶνας, δεδοξασμένα θέλουσι λαληθῆν περί σοῦ καί εἰς τούς αἰῶνας τούς μέλλοντας, διά τήν εὐχαριστίαν καί ἀγάπην, ὅπου δείχνεις πρός τόν θεῖον σου εὐεργέτην! Εὐγνώμονες παῖδες Ἑβραίων, ἐπαινῶ τήν ἀγαθὴν σας διάθεσιν· ἐσεῖς τώρα πιάνετε κλάδους ἔλαιων καί βαῖα φοινίκων, σύμβολα νίκης, μέ τὰ ὅποια προαπαντᾶτε, ὡς

βασιλέα τοῦ Ἰσραήλ, τόν θαυματοργόν τοῦτον υἰόν Δαυΐδ· δείχνετε μίαν καρδίαν πώς εἶσθε ἔτοιμοι νά πιάσετε καί τά ὄπλα, διά νά τόν φυλάξετε κάθε καιρόν ἀπό τῶν ἐχθρῶν του τά μηχανήματα.

Ἰησοῦ μου, ἐδῶ μέσα εἰς τήν Ἱερουσαλήμ ἐσύ πλέον δέν φοβεῖσαι· οὗτος δι' ἐσέ εἶναι τόπος καταφυγῆς· καί ἄν ἐσεῖσθη ὅλη ἡ πόλις διά τήν εἰσοδόν σου, θέλει σεισθῆ πάλιν ὅλη ἡ πόλις διά τήν φύλαξίν σου. Γραμματεῖς, πρεσβύτεροι καί ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων, εἰς μάτην κοπιάζετε· τί συμβουλευέσθε εἰς τά συνέδρια; τί μελετᾶτε εἰς τάς συναγωγάς, ἐσεῖς δέν ἔχετε καμμίαν δύναμιν νά κακοποιήσετε τοῦτον τόν Ναζωραῖον, τόν ὁποῖον ἕνας ἀναρίθμητος λαός ὑποδέχεται μέ τόσην πανήγυριν· «Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, Βασιλεύς τοῦ Ἰσραήλ».

Μά τί λέγω ἐγώ; ὦ ἀκατάστατοι διαλογισμοί τῶν ἀνθρώπων! ὦ ψευδῆς ἐπίδειξις τῆς μαιφόνου πόλεως! ὦ προσωρινή περιποίησις τοῦ ἀχαρίστου λαοῦ! ἡ πόλις Ἱερουσαλήμ, ὅπου σήμερον εἶναι θέατρον τόσον λαμπρᾶς ἐορτῆς, εἰς ὀλίγας ἡμέρας θέλει γένει θέατρον τῆς φρικτῆς τραγωδίας. Αὐτή, ὅπου τόν δέχεται ὡς βασιλέα τοῦ Ἰσραήλ, θέλει τόν προσηλώσει εἰς ἕνα ξύλον, ὡς ἕνα κατάδικον· αὐτός ὁ λαός, ὅπου τώρα σείει τά βαῖα, θέλει πελεκήσει τόν Σταυρόν· αὐτός, αὐτός ὅπου τώρα φωνάζει τό: Ὡσαννά, θέλει φωνάζει τό σταυρωθήτω. Καί λοιπόν σήμερον τόση τιμή εἰς ὀλίγας ἡμέρας τόση καταφρόνησις; αὐτοί οἱ ἴδιοι, ὅπου τώρα τόν προσκυνοῦσαν, εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ἴδιοι, ὅπου τόν σταυρώνουσι; ναί.

Τοῦτο ἔπαθε τότε ὁ Χριστός ἀπό τούς Ἑβραίους καί τοῦτο τό ἴδιον παθαίνει τώρα ἀπό τούς Χριστιανούς, ὅπου ταύταις ταῖς ἀγίαις ἡμέραις μέ τά λόγια τόν προσκυνοῦσι, μέ τά ἔργα τόν σταυρώνουσι· μέ τήν ἐξωτερικήν ἐπίδειξιν «Ὡσαννά», μέ τήν ἐσωτερικήν διάθεσιν «σταυρωθήτω». Τοῦτο θέλει εἶσθαι τῆς σημερινῆς διδαχῆς ἡ ὑπόθεσις,

ἤγουν: μέ ποιόν τρόπον πρέπει οἱ Χριστιανοί νά τιμῶσι τά πάθη τοῦ Χριστοῦ εἰς ταύτας τάς ἀγίας ἡμέρας.

ΜΕΡΟΣ Α'

Αφοῦ ἔκαμε τό δεῖπνον τό Μυστικό ὁ Ἰησοῦς Χριστός, συντροφιασμένος μέ τούς μαθητάς του, ἔρχεται πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν κέδρων, εἰς τό χωρίον Γεθσημανῆ· ἦτον εἰς τήν ἀρχήν τῆς νυκτός καί, ἀφήνοντάς τους ἐκεῖ παίρνει μαζῆ του τούς τρεῖς, Πέτρον καί Ἰάκωβον καί Ἰωάννην. Παραμερίζει νά προσευχηθῆ καί, στοχαζόμενος τό πάθος του, περίλυπος ἔγεινεν ἡ ψυχή του ἕως θανάτου.

Καλή καρδιά, ὦ Ἰησοῦ, μή λυπᾶσαι· ἐγώ βλέπω ἕνα πλῆθος ἀνθρώπων, ὅπου ἔρχεται πρός σέ μετά φανῶν καί λαμπάδων· αὐτοί πρέπει νά εἶναι καλοί ἄνθρωποι, διατί ἀλλέως δέν ἐπεριπατοῦσαν τήν νύχτα μέ τό φῶς. Βλέπω καί περιπατεῖ ἔμπροσθεν τους ἕνας ἄνθρωπος, ὅπου ἀπό τό σχῆμα μέ φαίνεται ἕνας σου μαθητής. Βλέπω καί ἐκεῖνοι σιμώνουσιν, ἐτοῦτος σέ χαιρετᾶ: «χαῖρε Ραββί»· μάλιστα σέ φιλεῖ «καί κατεφίλησεν αὐτόν».

Ἐκεῖ ὅπου εἶναι φιλήματα, ἐκεῖ ὅπου εἶναι χαιρετισμοί, ἐκεῖ, ὅπου εἶναι ἕνας μαθητής, ἐκεῖ, ὅπου εἶναι φανοί καί λαμπάδες, ἤμπορεῖ νά εἶναι κανένα κακόν; καλή καρδιά, ὦ Ἰησοῦ, μή φοβεῖσαι. Μά τέλος πάντων τί γίνεται; ἐκεῖνοι οἱ λαμπαδοφόροι ἄνθρωποι εἶναι σπεῖρα στρατιωτῶν, εἶναι πλῆθος ὑπηρετῶν, ὅπου ἔρχονται διά νά πιάσωσι τόν Ἰησοῦν καί νά τόν σύρουσιν εἰς τόν θάνατον· ἐκεῖνος ὁ μαθητής εἶναι ὁ προδότης Ἰούδας, ὅπου τόν ἐπώλησε διά τριάκοντα ἀργύρια, καί τώρα ἔρχεται νά τόν παραδώσῃ· ἐκεῖνος ὁ χαιρετισμός εἶναι δόλιος, ἐκεῖνο τό φίλημα εἶναι τό σημεῖον τῆς προδοσίας· «ὄν ἄν φιλήσω αὐτός ἐστι, κρατήσατε αὐτόν».

Ὅστε ὅπου ἄλλα εἶναι τὰ φαινόμενα καὶ ἄλλα τὰ γινόμενα; βέβαια ὡ μεγάλη συμφορὰ τοῦ Ἰησοῦ! δίκαιον ἔχει, δίκαιον ἔχει νὰ λέγῃ: «περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου». Ἐνα ὅμοιον πρᾶγμα συμβαίνει τὴν ἡμέραν τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς, ὅταν γίνεται ἡ ἀνάμνησις τῶν ἀγίων καὶ φρικτῶν παθῶν τοῦ Σωτῆρος. Πλήθος πολὺ, ἡ πρόοδος τῶν Σταυρῶν καὶ τῶν ἀγίων Τάφων κρατεῖ ἀπὸ τό ἕνα ἕως τό ἄλλο ἄκρον τῆς πόλεως, συνδρομὴ ἀναρίθμητος ἱερωμένων καὶ λαϊκῶν, καὶ ἰδιωτῶν μεγάλων καὶ μικρῶν, ὅπου προάγονται καὶ ἀκολουθοῦσι τὴν ἱεράν λιτανείαν· στενοχωροῦνται εἰς κάθε τόπον κάθε ἡλικίας ἄνθρωποι, ὅπου συντρέχουσιν εἰς τό θέαμα· κρέμονται ἀπὸ τὰ παράθυρα ἄνδρες καὶ γυναῖκες, νέοι καὶ παιδιὰ καὶ γέροντες, διὰ νὰ ἰδοῦσι τὴν σεβασμίαν παράταξιν.

Φωτοχυσία μεγάλη φανῶν καὶ λαμπάδων, εἰς τρόπον ὥστε λάμπει μία ἡμέρα εἰς τό σκότος τῆς νυχτός· εἶναι ὅλα σημεῖα μιᾶς ἐξαιρέτου θερμῆς εὐλαβείας. Ὅποιος ἰδῆ τί γίνεται καὶ μέσα εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ ἔξω εἰς τὰς πλατείας καὶ τὰς ὁδοὺς, θέλει λογιᾶσαι πῶς ὅλη ἡ πόλις, ὡσάν ἡ Νινευὴ, ὅταν ἔκαμεν ἐκείνην τὴν δημοσίαν μετάνοιαν διὰ νὰ ἐξιλεώσῃ τὸν Θεόν, εἶναι ὅλη πόνος, συντριβή, κατάνυξις· καὶ πῶς, ἂν ὅλαις ταῖς ἡμέραις τοῦ χρόνου ἐστάθημεν ἁμαρτωλοί, τὴν Μεγάλην Παρασκευὴν ἡμεῖς εἴμεσθεν ἀληθινὰ μετανοημένοι;

Μ' ὅλον τοῦτο, ἄλλα εἶναι τὰ φαινόμενα καὶ ἄλλα τὰ γινόμενα· ἡ μεγάλη ἐκείνη παρησία δέν εἶναι ἄλλο παρά μία ἐπίδειξις θεατρικῆ· ἀπὸ ἐκεῖνο τό πολὺ πλῆθος, ὅπου συντρέχει διὰ νὰ ἐορτάσῃ τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ, μερικοὶ ὀλότελα δέν ἐμετανόησαν· βλέπουσιν τὸν Χριστόν εἰς τὸν Σταυρόν καὶ ἐκεῖνος δέν ἐχωρίσθη ἀκόμη ἀπὸ τὴν πόρνην· τοῦτος δέν ἐπέστρεψεν ἀκόμη τό ξένον πρᾶγμα, οὗτος ὁ ἄλλος ἀκόμη δέν ἐσυγχώρησεν τὸν ἐχθρόν του, δέν ἄφησε τὴν κακὴν του συνήθειαν καὶ δέν ἔχει γνώμην νὰ κάμῃ καμμίαν διόρθωσιν τῆς ζωῆς του· ἄλλοι

ἐμετανόησαν, μά πρὸς ὥρας ἐμετανόησαν πὼς ἤμαρτον, μετ' ὀλίγον θέλουσι μετανοήσει πὼς ἐμετανόησαν: ἄλλοι ἔχουσι γνώμην νά ἐξομολογηθῶσι, μά ἔχουσι καί γνώμην εὐθύς, ὅπου ἀναστηθῆ ὁ Χριστός, πάλιν νά τόν ξανασταυρώσουσιν: «ἀνασταυροῦντες ἑαυτοῖς τόν υἱόν τοῦ Θεοῦ καί παραδειγματίζοντες», καθὼς λέγει ὁ μακάριος Παῦλος.

ὦ Θεέ! καί οἱ Χριστιανοί τιμῶσι τόν Χριστόν εἰς τά πάθη του μόνον μέ τά χεῖλη, μά ἡ καρδιά τους εἶναι πολλά μακράν, ἔτσι ἐπαραπονεῖτο ὁ Θεός, μέ τό στόμα τοῦ Ἡσαΐου, καί αὐτός ὁ Χριστός εἰς τό ἱερόν Εὐαγγέλιον: «Ὑποκριταί, καλῶς προεφήτευσε περί ὑμῶν Ἡσαΐας, λέγων ἐγγίζει μοι ὁ λαός οὗτος τῷ στόματι αὐτῶν καί τοῖς χεῖλεσί με τιμᾷ· ἡ δέ καρδιά αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ».

Τέτοιας λογιῆς ἀνίσως καί τήν μεγάλην ἐκείνην Παρασκευήν μίαν φοράν ἐσταυρώθη ὁ Χριστός ἀπό τούς Ἰουδαίους, κάθε μεγάλην Παρασκευήν ξανασταυρώνεται ὁ Χριστός ἀπό τούς Χριστιανούς, διατί ἄλλα εἶναι τά φαινόμενα καί ἄλλα τά γινόμενα· καί μ' ὅλον τοῦτο· τότε ἔπρεπε μάλιστα οἱ Χριστιανοί νά φαίνωνται πλέον εὐλαβεῖς καί πλέον εὐχάριστοι.

Ἀποστάτησεν ὁ λαός τῆς Ἀντιοχείας καί Σέλευκος ὁ Βασιλεύς μετά βίας ἐλυτρώθη ἀπό τās χεῖρας τῶν ἀποστατῶν, οἱ ὅποιοι ἤθελον νά τοῦ πάρωσι καί τήν ζωήν, ἀφ' οὗ τοῦ ἐπήρασι τήν βασιλείαν. Μοναχός φεύγει κρυφίως ἀπό τά βασίλεια, ἐβγαίνοντας ἀγνώριστος ἀπό τήν χώραν, περιπατεῖ ὅλην τήν νύκτα καί πρὸς τήν αὐγήν φθάνει εἰς μίαν παραθαλασσίαν, ὅπου κάθεται νά πάρῃ ὀλίγην ἀναπνοήν. Κουρασένος εἰς τό κορμί διά τόν κόπον, περίλυπος εἰς τήν ψυχὴν διά τήν καταστροφὴν, καί μέ πολλούς ἀναστεναγμούς στέκει καί συλλογίζεται τήν συμφοράν του.

Μά οἱ ἀποστάται, ὅπου τόν ἤθελον ἀποθαμένον, ἀκολουθοῦσι τά ἴχνη του· φθάνουσι καί αὐτοί εἰς τόν ἴδιον τόπον· τόν ξανοίγουσι μακρόθεν, τόν

γνωρίζουσι· τρέχουσι τότε μέ ὅλον τόν θυμόν εἰς τό πρόσωπον, μέ τάς ρομφαίας εἰς τάς χεῖρας, καί ὀρμοῦσι καταπάνω του, διά νά πίωνσι τό αἷμα του. Πλησιάζουσι· καί ἐδῶ, βλέποντες ἕνα Βασιλέα, τόν ἴδιόν τους Βασιλέα, μοναχόν, χωρίς καμμίαν συντροφίαν, τεθλιμμένον, χωρίς καμμίαν παρηγορίαν, γυμνόν ἀπό κάθε βασιλικήν στολήν, κείμενον εἰς τήν γῆν, ὅλον περιχυμένον ἀπό τά δάκρυα, κρατοῦσιν εἰς τό πρῶτον τόν θυμόν καί τάς χεῖρας, τόν λυποῦνται, μετανοοῦσιν εἰς τήν ἀποστασίαν ὅπου ἔκαμαν· τόν παρηγοροῦσιν μέ λόγια συμπαθητικά· τόν σηκώνουσιν ἀπό τήν γῆν· τόν προσκυνοῦσι πάλιν διά βασιλέα ζητοῦσι συγχώρησιν εἰς τά περασμένα· τόν συντροφεύουσιν εἰς τήν πόλιν· τόν ἀνεβάζουσιν εἰς τόν θρόνον καί τοῦ ὀμνύουσιν εἰς τό ἐρχόμενον πίστιν καί ὑπακοήν! Τόσον ἴσχυσεν εἰς καρδίας καί βαρβάρων καί ἀποστατῶν ἡ ὄψις δυστυχισμένου βασιλέως.

Αἶ, χριστιανοί, ἐκεῖνος, τόν ὁποῖον τήν μεγάλην Παρασκευήν βλέπομεν καρφωμένον εἰς ἕνα σταυρόν, στεφανωμένον μέ ἀκάνθας, ἄμορφον ἀπό τά ραπίσματα, ὅλον αἱματωμένον ἀπό τάς πληγάς, εἶναι ὁ βασιλεύς τῆς Δόξης, εἶναι ὁ βασιλεύς ἡμῶν, εἰς τοῦ ὁποῖου τό ὄνομα ἐβαπτίσθημεν, τοῦ ὁποῖου τό εὐαγγέλιον πιστεύομεν, τοῦ ὁποῖου τήν βασιλείαν ἐλπίζομεν.

Αἱ ἁμαρτίαι μας τόν ἔφεραν εἰς μίαν κατάστασιν τόσον ἐλεεινήν· καί λοιπόν ἐκείνην τήν ὥραν, ὅπου τόν βλέπομεν, εἶναι τόσον πέτρινοι αἱ καρδίαί μας, καί δέν συτρίβονται ἀπό τόν πόνον; τότε ἔπρεπε νά λέγωμεν, μά νά τό λέγωμεν ἐκ καρδίας καί μέ ὅλην τήν συντριβήν: Ἰησοῦ μου, Λυτρωτά μου, εἶναι δίκαιον Ἐσύ νά εἶσαι προσηλωμένος εἰς ἕνα Σταυρόν καί ἐγώ νά κείτωμαι ἀκόμη εἰς τόν κράββατον μέ τήν πόρνην! Ἐσύ νά φορῆς τόν ἀκάνθινον στέφανον καί ἐγώ νά ἔχω τόσους κακοῦς λογισμούς εἰς τήν κεφαλήν!

Ἐσύ νά ἔχῃς ἀνοικτήν τήν πληγωμένην πλευράν καί ἐγώ νά κρατῶ εἰς τήν καρδίαν κατά τοῦ πλησίον μου μῖσος αἰώνιον! Ἐσύ νά ἔχῃς καρφωμένα χέρια καί πόδια καί ἐμέ τά χέρια μου νά εἶναι γεμᾶτα ἀδικίας, τά πόδια νά τρέχουσιν εἰς τήν ἀπώλειαν! Ἐσύ νά ἔχῃς καταξεσχισμένας τάς καθαρωτάτας σάρκας ἀπό τάς μάστιγας καί ἐγώ νά ἔχω τήν σάρκα μου μολυσμένην ἀπό τόσας ἀκαθαρσίας!

Ἐγώ ἔπρεπε νά βαστῶ τοιοῦτον σταυρόν· ἐγώ νά λάβω τόσα πάθη· ἐγώ νά ὑποφέρω τοιοῦτον θάνατον· μά, ἄν δέν ἤμπορῶ νά ἀποθάνω διά ἐσέ, κἄν ἄς μετανοήσω· ἄν δέν ἤμπορῶ νά χύσω τό αἷμα μου, κἄν ἄς χύσω τά δάκρυά μου· ἄν δέν ἤμπορῶ νά δώσω τήν ζωήν μου διά τήν ζωήν σου, κἄν ἄς δώσω τήν ἀγάπην μου διά τήν ἀγάπην σου. Ἐσύ, ὁ ἀναμάρτητος Θεός, ἔκαμες τόσα δι' ἐμέ τόν ἁμαρτωλόν ἄνθρωπον, καί ἐγώ τί ὀλιγώτερον ἤμπορῶ νά κάμω διά ἐσέ, παρὰ νά σέ ἀγαπῶ, παρὰ πλέον νά μὴν πταίσω; Καί λοιπόν ἐγώ μετανοῶ, ἐγώ ἀθετῶ τά περασμένα μου σφάλματα καί ἁμαρτίας καί ὁμνύω ἀπ' ἐδῶ καί ἐμπρός αἰώνιον ἀγάπην εἰς τό ὄνομα σου καί ὑπακοήν εἰς τόν νόμον σου.

Ἔτσι ἔπρεπε νά λέγωμεν, ἔτσι νά κάμωμεν τήν μεγάλην Παρασκευήν· καί αὐτός εἶναι ὁ σκοπός τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας, ὅπου διά τοῦτο κάθε χρόνον μᾶς ἐνθυμίζει τοῦ Χριστοῦ τό πάθος καί θάνατον. Ἡ ἐορτή τῶν χριστιανῶν, λέγει ὁ θεῖος Χρυσόστομος, ἐξόχως εἰς τάς ἀγίας ταύτας ἡμέρας νά εἶναι «ἀγαθῶν ἔργων ἐπίδειξις, ψυχῆς εὐλάβεια, πολιτείας ἀκρίβεια». Ἐπίδειξις ἀγαθῶν ἔργων, ὄχι μόνον φανῶν καί λαμπάδων· εὐλάβεια ψυχῆς, ὄχι μόνον κατ' ἐπιφάνειαν· πολιτείας ἀκρίβεια, ὄχι μόνο θεατρική παρρησία. Ἀλλέως, ὅταν ἄλλα εἶναι τά φαινόμενα καί ἄλλα τά γινόμενα, ἠξεύρετε τί ἦτον καλλίτερον νά κάμωμεν; ἀκούσατέ το.

Εἰς τόν πόλεμον ὅπου ἔκαμεν ὁ βασιλεύς Σαούλ ἐναντίον τῶν Φιλισταίων, ἀπέθανεν ἐσφαγμένος μέ τήν ἴδιαν του δεξιάν· ὅταν τό ἤκουσεν ὁ Δαυΐδ, ἔσχισε τά ἱμάτιά του, ἔκαμε θρήνον μέγαν καί εἶπεν πρὸς ὅλον τόν λαόν· ἄνδρες Ἰσραηλίται, ὁ βασιλεύς Σαούλ ἀπέθανε· σιωπή τό λοιπόν, δέν θέλω τινάς νά τό φανερώσῃ, διά νά μή τό ἀκούσωσι καί χαροῦσιν οἱ ἐχθροί· «μή ἀπαγγείλατε ἐν Γάθ, μηδέ εὐαγγελίσησθε ἐν ἐξόδοις Ἀσκάλωνος, ἵνα μή εὐφρανθῶσι θυγατέρες ἀλλοφύλων».

Ἔρχεται ἡ ἀγία καί μεγάλη Παρασκευή καί ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία μᾶς ἐνθυμίζει, πῶς ὁ υἱός τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς, ὁ Βασιλεύς ὑμῶν, ἀπέθανεν ἐπάνω εἰς ἓνα Σταυρόν διά τήν ἀγάπην μας· καί λοιπόν σιωπή· σφαλίξατε, ὧ ἱερεῖς τᾶς ἐκκλησίας, κρύψατε εἰς τά ἐνδότερα τοῦ θυσιαστηρίου τόν Ἐσταυρωμένον καί τόν Σταυρόν· μή ἀκουσθῆ, μή φανῆ τοιοῦτον πρᾶγμα, καί χαροῦσιν οἱ ἐχθροί τῆς πίστεως. Μά πῶς; νά φέρωμεν ἀπό τό ἓνα εἰς τό ἄλλο ἄκρον τῆς πόλεως τόν Σταυρόν, νά σύρωμεν ἀπό τᾶς ὁδοῦς καί ἀπό τᾶς πλατείας τόν Ἐσταυρωμένον, νά κηρύττωμεν φανερά πῶς ἐκεῖνος ἔλαβε τοιοῦτον ἐπώδυνον καί ἐπονείδιστον θάνατον διά ἡμᾶς, καί ἡμεῖς ὡς τόσον, ἔξω ἀπό ἐκείνην τήν φαινομένην παρρησίαν, νά μή δείχνωμεν πρὸς αὐτόν κανένα σημάδι πόνου καρδιακοῦ, εὐλαβείας ἀληθινῆς, ἀγάπης καί εὐχαριστίας;

Τί θέλουσι λέγει τότε οἱ Ἑβραῖοι, ὅπου τόν ἐσταύρωσαν; θέλουσι λέγει: οἱ Χριστιανοί πιστεύουσι πῶς ἐκεῖνος εἶναι υἱός τοῦ Θεοῦ· οἱ Χριστιανοί ὁμολογοῦσι, πῶς ἐκεῖνος ἐσταυρώθη διά τήν ἀγάπην τους, καί οἱ Χριστιανοί τόσον μόνον κάνουνσι διά τόν εὐεργέτην τους; ἓνα ἀπό τά δύο, ἢ δέν εἶναι ἔτσι, καθὼς οἱ Χριστιανοί πιστεύουσιν, ἢ καί αὐτοί οἱ Χριστιανοί ἀληθινά δέν τόν πιστεύουσιν. «Εἰ υἱός ἐστι τοῦ Θεοῦ καταβάτω νῦν ἀπό τοῦ σταυροῦ, καί πιστεύσομεν εἰς αὐτόν»· ἔτσι θέλουσι

βλασφημεῖ καί τώρα οἱ Ἑβραῖοι, καθὼς καί τότε εἰς τό πάθος τοῦ Χριστοῦ· ἔτσι θέλουσι περιγελαῖ τήν ὑπόκρισιν τῶν Χριστιανῶν.

Ὅθεν διά τό καλλίτερον σφάλισατε – λέγω πάλιν – ἱερεῖς, τάς ἐκκλησίας, κρύψατε τόν Σταυρόν καί τόν Ἐσταυρωμένον· μή φανῆ, μήν ἀκουσθῆ τοιοῦτον πρᾶγμα, διά νά μή χαροῦσιν οἱ ἐχθροί τῆς πίστεως: «ἵνα μή εὐφρανθῶσι θυγατέρες ἀλλοφύλων».

Καί λοιπόν δέν ἔχει νά γενῆ τήν μεγάλην Παρασκευήν ἡ συνηθισμένη πρόοδος, ἡ λιτανεία καί παρρησία, ὅπου γίνεται κάθε χρόνον; τό εἶπα· πλήν, ἐπειδή καί ἔτσι θέλετε, ἄς γένη· μά ἄς γένη καθὼς πρέπει· καθὼς εἶναι τά φαινόμενα, ἔτσι ἄς εἶναι καί τά γινόμενα· καθὼς εἶναι ἡ ἐξωτερική, ἔτσι ἄς εἶναι καί ἡ ἐσωτερική εὐλάβεια.

Μέ τούς φανούς καί μέ τάς λαμπάδας, ἄς ἀνάπτη μέσα εἰς τήν καρδίαν μας ἡ ἀγάπη πρὸς Ἐκεῖνον, ὅπου διά τήν ἀγάπην μας ἀπέθανε· ἀπό τόν ἀκάνθινόν του στέφανον, ἄς πάρωμεν κατάνυξιν καί συντριβήν· ἀπό τάς πληγὰς του, ἄς παρακινηθῶμεν νά σκληραγωγοῦμεν τήν σάρκα· ἀπό τόν Σταυρόν του, ἄς μάθωμεν τήν ὑπομονήν· ἀπό τόν θάνατόν του, ἄς καταλάβωμεν πόσον μέγα κακόν εἶναι ἡ ἁμαρτία· ἡ ἡμέρα τῆς μεγάλης Παρασκευῆς, ἄς εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς μετανοίας μας, ἄς εἶναι ἡ λιτανεία «ἀγαθῶν ἔργων ἐπίδειξις, ψυχῆς εὐλάβεια, πολιτείας ἀκρίβεια» καί ἄς γένη.

Πηγή: Ἱερά Μονή Αγίου Ιωάννου Καρέα.

Επιμέλεια: π. Στέφανος Κωστόπουλος (Καθηδρικός Ἱερός Ναός Αγίας Τριάδος Βύρωνος)